

kratka života, koje omogućuju — kako rekosmo — ustanoviti geologijsku starost kamenih naslaga, ima i mnogo drugih, koje su živjele kroz mnogo geologijskih formacija i koje su se malo ili ništa promjenile. Takovih okamenina ima naročito od niskih životinja, a te se onda malo ili nikako ne mogu upotrijebiti kod određivanja starosti slojeva. Međuto mogu i ovakove okamenine poslužiti u toliko, što nam mogu reći, da li je neki kamen u moru ili slatkoj vodi staložen ili je nastao lih djelovanjem vjetra (eolskim djelovanjem). Nadalje mogu takove okamenine služiti za određivanje facijelnih t. j. paleontologijski ili petrografijski različitih istodobnih slojeva. U moru mogu se naime istodobno taložiti različiti sedimenti, u kojima je i fauna i flora (životinjstvo i bilinstvo) posve druga. U blizini obala taloži se redovno šljunak i pijesak, što ga doplave potoci i rijeke u more, a što dalje od ušća potoka ili rijeke to se sitniji mulj u moru taloži. U otvorenom moru može se tako još lih posve sitan mulj taložiti, a na dalekoj pučini poglavito pada na dno samo kemijski nastali talog kao vapnoviti mulj. Uz obale vidimo skroz druge životinje, no u dubokom moru ; uz kamenite, pećinaste obale žive druge životinje, no uz plitke muljevite ili pjeskovite obale ; sve životinje i biljke trebaju za svoj život svjetla, no jedne manje, a druge više, pa za to i vidimo u dubokom moru samo takove stvorove, kojima treba vrlo malo svjetla i koji su se prilagodili silnom tlaku vode, a takovi se stvorovi znatno razlikuju od onih, koji ljube svjetlo.

Mnogobrojne vrste životinja (i bilja) žive samo na pučini (pelagično), t. j. one plivaju na površini mora, a kad uginu padaju na dno. Ako i jesu to sitni stvorovi, to velika množina njihovih kućica ipak može kroz dugotrajna geologijska vremena stvoriti debele kamene naslage.

Uz obalu mora, osobito u toplim krajevima grade koralji velike grebene.

Kako se iz svega rečenoga vidi, nastalo je često za svakog geologijskog vremenog odsjeka na raznim mjestima razno-lično kamenje sa posebnim okameninama. Poznavanje pako tih okamenina važno je ne samo u pogledu znanstvenomu, nego imade i veliku praktičnu vrijednost, kako će to iz bližega biti izvedeno u opisu „korisnih ruda”.